

OECD Programme for International Student Assessment 2009

ישראל מחקר עיקרי פיזה 2009 תאריך מילוי השאלון / 2009 יום חודש

שאלון בית ספר

שם בית הספר
סמל מוסד
קוד זיהוי פיזה
 שם ממלא השאלון
 תפקידו בבית הספר

Core B Consortium

Cito Institute for Educational Measurement

University of Twente

University of Jyväskyla, Institute for Educational Research

Direction de l'Evaluation de la Prospective et de la Performance (DEPP)

שאלון זה נועד לצורך קבלת מידע על:

- המבנה של בית הספר והארגון שלו;
 - , התלמידים והמורים
 - : משאבי בית הספר
- ההוראה, תכנית הלימודים ושיטות ההערכה הנהוגות בבית הספר;
 - אקלים בית הספר;
 - מדיניות בית הספר ודפוסי העבודה בו;
 - מאפייני המנהל או הממונה מטעמו.

המידע עוזר לתאר את השווה ואת השונה בין קבוצות של בתי ספר, כדי לבסס טוב יותר את ההקשר של תוצאות מבחני התלמידים. לדוגמה, המידע הניתן עשוי לעזור להבין איזו השפעה יש לזמינות המשאבים על הישגי תלמידים – הן בתוך המדינה והן בהשוואה בין מדינות.

את השאלון ימלא מנהל בית הספר או ממונה מטעמו.

מילוי השאלון אורך כ-30 דקות.

עבור חלק מהנושאים שבשאלון נדרשת מומחיות. תוכל להיעזר במומחים כדי לענות על שאלות אלה.

אם אין בידיך תשובה מדויקת, הערכתך הטובה ביותר תספיק לצורכי המחקר.

לאורך השאלון חלק מהשאלות מתייחסות לתלמידי כיתה י׳. אם בבית הספר שלך אין תלמידי כיתה י׳, עליך להשיב על השאלות בהתייחס לכיתה סמוכה, אשר בה לומדים רוב התלמידים בני ה-15 בבית ספרך (למשל כיתה ט׳).

תשובותיך יישארו חסויות. הן ימוזגו עם תשובות של מנהלים אחרים, על מנת לחשב סכומים וממוצעים שבהם לא ניתן יהיה לזהות בית ספר ספציפי.

השאלות מנוסחות בלשון זכר, אולם הן פונות לגברים ולנשים כאחד.

3 MS09 ScQ H

חלק א: המבנה של בית הספר והארגון שלו

1 אילו משכבות הגיל הבאות קיימות בבית הספר שלך?

(אנא סמן משבצת אחת בכל שורה)

		כן	לא
א) כיתות אי		1	2
ב) כיתות בי		1	2
ג) כיתות גי		1	2
ד) כיתות די		1	2
ה) כיתות הי		1	2
ו) כיתות וי		1	2
ז) כיתות זי			2
ח) כיתות חי		1	2
ט) כיתות טי		1	2
י) כיתות יי			2
יא) כיתות יא	n	1	2
יב) כיתות יב	,	1	2
יג) כיתות יגי		1	2

2	?האם בית הספר שלך הוא בית ספר פרטי או ציבורי	
	(אנא סמן רק משבצת אחת)	
	בית ספר ציבורי	
	(זהו בית ספר המנוהל באופן ישיר או עקיף בידי סמכות חינוכית ציבורית, משרד ממשלר או ועד מנהל הממונה על ידי הממשלה או הנבחר על ידי זכיין ציבורי.)	1
	בית ספר פרטי	
	(זהו בית ספר המנוהל באופן ישיר או עקיף על ידי ארגון לא ממשלתי, למשל בית-ספר מוכ שאינו רשמי, כנסייה, עמותה או מוסד פרטי אחר.)	2
3	איזה אחוז מסך המימון לשנת לימודים אופיינית מגיע מן המקורות הב	?ים?
	(אנא רשום מספר בכל שורה. רשום 0 [אפס] אם לא מגיע מימון ממקור זה.)	
		%
×	רשויות שלטון (כולל משרדי ממשלה, רשויות מקומיות) –	
1	שכר לימוד או תשלומי הורים לבית הספר –	
١	תרומות, עיזבונות, נותני חסות, מגביות שמארגנים ההורים –	
Ť	אחר –	
	בסך הכול	1009

4	איזו מן ההגדרות הבאות היא המתאימה ביותר לתיאור בית הספר שלך?	הקהילה שבה נמצא ٔ
	(אנא סמן רק משבצת אחת)	
	כפר, יישוב קהילתי או אזור חקלאי (פחות מ-3,000 תושבים)	1
	עיירה (3,000 עד 15,000 תושבים)	2
	(תושבים 100,000 עד 15,000 תושבים 100,000 עיר קטנה	3
	עיר בינונית (100,000 עד בסביבות 1,000,000 תושבים)	4
	עיר גדולה (למעלה מ-1,000,000 תושבים)	5
5	אנו מעוניינים לדעת מהן האפשרויות העומדות בפני ההור ספר עבור ילדיהם.	ים כשהם בוחרים בית
	איזו מהקביעות הבאות היא המתאימה ביותר לתיאור א בסביבתך?	ופשרויות הלימו ד
	(אנא סמן רק משבצת אחת)	
	יש שני בתי ספר או יותר באזור הזה המתחרים על התלמידים שלנו	
	יש עוד בית ספר אחד באזור זה המתחרה על התלמידים שלנו	
	אין עוד בתי ספר באזור זה המתחרים על התלמידים שלנו	

חלק ב: התלמידים והמורים

6 נכון ל-1 בפברואר 2009, מהו המספר הכולו הספר?	ידים הרשומים בבית
(אנא כתוב מספר בכל שורה. כתוב 0 [אפס] אם א	רשומים ממין זה.)
א) מספר הבנים:	
ב) מספר הבנות:	
_	
7 מה בערך היה אחוז התלמידים בבית הספר הלימודים הקודמת בשכבות הגיל הבאות?	רו כיתה בשנת
(אנא כתוב מספר בכל שורה. כתוב 0 [אפס] אכ המשבצת יילא קייםיי אם שכבת הגיל לא קיימת ו	
	שכבת הגיל לא קיימת בבית הספר
א) אחוז התלמידים בקירוב שנשארו כיתה בכיתות זי-טי היו	996
ב) אחוז התלמידים בקירוב שנשארו כיתה בכיתות יי-יבי הי	996

8 בערך כמה מהתלמידים בכיתה י' בבית ספרך אינם דוברים את שפת הלימוד בבית הספר (עברית/ערבית) כשפת אם?

	(אנא סמן רק משבצת אחת)		
	ן 60% או יותר 60%		
	$_{_{2}}\square$ 60%- אך פחות מ $_{_{2}}$		
	$_3$ ם ומעלה אך פחות מ-40%		
	$_4$ ם מעלה אך פחות מ-20% ומעלה אך פחות מ-10%		
	₃ וותר מ-00% אך פחות מ-10%		
	6		
9	כמה מורים מהקטגוריות הבאות יש בצוות בית הספר שלן	? 7 '	
	יש לכלול הן מורים במשרה מלאה והן מורים במשרה חלקית. מורה במשו לפחות 90% מהזמן במשך כל שנת הלימודים. כל שאר המורים ייחשבו למו	ורה מלאה מוע וורים במשרה ו	נסק כמורה חלקית.
	(אנא כתוב את מספר המורים במשרה מלאה וחלקית לגבי כל אי-גי שלהלן. כתוב 0 [אפס] אם אין מורים.)	ל אחת מן ה	אפשרויות
		משרה מלאה	משרה חלקית
	א) סך כל המורים		
	ב) מורים המוסמכים על ידי משרד החינוך		
	ג) מורים בעלי תואר אקדמי		

חלק ג: משאבי בית הספר

מטרת שלוש השאלות הבאות היא לאסוף מידע על היחס תלמיד-מחשב בקרב תלמידים בכיתה יי בבית ספרך.

		מספר
10א	מהו סך כל התלמידים בכיתה י' בבית הספר שלך?	
10ב	בערך כמה מחשבים עומדים לרשות תלמידים אלה לצרכים לימודיים?	
10د	בערך כמה מחשבים מתוך הנ"ל מחוברים לאינטרנט?	

?האם יכולת בית הספר שלך ללמד נפגעת בשל אחד מן הנושאים הבאים

(אנא סמן משבצת אחת בכל שורה)

		כלל לא	מעט מאוד	במידה מסוימת	הרבה
א)	מחסור במורים מוסמכים למדעים	1	2	3	4
(⊐	מחסור במורים מוסמכים למתמטיקה	1	2	3	4
()	מחסור במורים מוסמכים למקצועות השפה	1	2	3	4
(7	מחסור במורים מוסמכים למקצועות אחרים	1	2	3	4
(n	מחסור בצוות ספרייה	1	2	3	4
n	מחסור בצוות מנהלי וטכני	1	2	3	4
7)	מחסור בציוד או ציוד מקולקל במעבדות המדעים	1	2	3	4
(n	מחסור בחומרי הדרכה או אי התאמה שלהם (לדוגמה, ספרי לימוד)	1	2	3	4
(0	מחסור במחשבים להוראה או אי תקינות שלהם	1	2	3	4
()	מחסור בתקשורת אינטרנט או אי תקינות שלה	1	2	3	4
(אי	מחסור בתוכנות מחשב להוראה (לומדות) או אי התאמה שלהן	1	2	3	4
יב)	מחסור בחומרי ספרייה או אי התאמה שלהם	1	2	3	4
(%)	מחסור במשאבים אור-קוליים או אי התאמה שלהם	1	2	3	4

חלק ד: תכנית הלימודים ושיטות ההערכה בבית הספר

12 קיימים בתי ספר המארגנים הוראה שונה לתלמידים בעלי יכולות שונות. מהי מדיניות בית ספרך בנוגע לעניין זה ביחס לתלמידים בכיתה י'?

(אנא סמן משבצת אחת בכל שורה)

באף נושא	בנושאים אחדים	בכל הנושאים	
3	2	1	התלמידים מחולקים לפי יכולות בכיתות שונות (הקבצות).
3	2	1	ר) התלמידים מחולקים על פי יכולות בתוך הכיתות שלהם (הוראה מותאמת בכיתות הטרוגניות).

13 אילו מן הפעילויות הבאות מוצעות בבית ספרך לתלמידי כיתות י' בשנת הלימודים הנוכחית?

(אנא סמן משבצת אחת בכל שורה)

)_	N
א)	להקה, תזמורת או מקהלה	1	2
ב)	הצגה או מחזמר של בית הספר	1	2
()	ספר מחזור של בית הספר, עיתון בית הספר או מגזין	1	2
(7	פעילויות התנדבות, למשל התנדבות בבתי אבות	1	2
(n	מועדון קריאה	1	2
(1	פעילויות לפיתוח הבעה בעל פה (Debating) (שלא במסגרת הלימודים הפורמליים)	1	2
7)	חוג או תחרויות בשפה זרה, במתמטיקה או במדעים		2
(n	פעילויות בשיתוף עם מוסדות אקדמיים	1	2
(0	חוגי אמנות או פעילויות אמנות	1	2
()	נבחרות ספורט או פעילויות ספורט	1	2
(אי	הרצאות ו/או סמינרים (למשל סופרים ועיתונאים הבאים להרצות)		2
יב)	שיתופי פעולה עם ספריות מקומיות	1	2
(2)	שיתופי פעולה עם עיתונים מקומיים	1	2

14 אילו מהאפשרויות הבאות מוצעות בבית ספרך לתלמידים בכיתות י' ששפת האם שלהם אינה שפת הלימוד (עברית/ערבית) בבית הספר?

(אנא סמן משבצת אחת בכל שורה)

	כן	לא
א) התלמידים האלה לומי ומקבלים שעות תגבור מיומנויותיהם בשפת ו וכתוב, דקדוק, אוצר נ	1	2
ב) לפני שהם עוברים לכיו האלה לומדים במסגרו את מיומנויותיהם בשנ וכתוב, דקדוק, אוצר נ	1	2
ג) לפני שהם עוברים לכיו האלה לומדים מקצועו שלהם	ı	2
ד) התלמידים האלה לומי בשפת האם שלהם, כד השפות	1	2
ה) מספר התלמידים בכיו לענות על הצרכים המי	1	2

15 מהי בדרך כלל התדירות שבה תלמידי כיתות י' בבית ספרך מוערכים באמצעות השיטות הבאות?

(אנא סמן משבצת אחת בכל שורה)

	אף פעם	פעם עד פעמיים בשנה	3 עד 5 פעמים בשנה	פעם בחודש	יותר מפעם בחודש
א) מבחנים סטנדרטיים (שאינם כלל ארציים, כגון מבחני מפמייר או בחינות בגרות משנים קודמות)	1	2	3	4	5
ב) מבחנים שחיברו מורי בית הספר	1	2	3	4	5
ג) התרשמות המורים מן התלמיד	1	2	3	4	5
ר) פורטפוליו של התלמיד	1	2	3	4	5
ז) עבודות/פרויקטים/שיעורי בית של התלמיד	1	2	3	4	5

16 האם הערכה של תלמידי כיתות י' בבית הספר שלך משמשת לאחת מן המטרות הבאות?

(אנא סמן משבצת אחת בכל שורה)

		כן	לא
א)	לדווח להורים על התקדמות ילדם	1	2
ב)	לקבל החלטות לגבי מעבר של תלמידים לשנה הבאה (להעלות או להשאיר כיתה)	1	2
()	למיין תלמידים להקבצות	1	2
(7	להשוות בין הישגי בית הספר לבין הישגים מחוזיים או ארציים	1	2
(n	לעקוב אחר ההתקדמות של בית הספר משנה לשנה	1	2
n	להעריך את ביצועי המורים	1	2
7)	לזהות היבטים בהוראה או בתכנית הלימודים הטעונים שיפור	1	2
(n	להשוות בין בית הספר לבין בתי ספר אחרים	1	2

חלק ה: אקלים בית הספר

?17 עד כמה נפגעת למידת התלמידים בבית ספרך בשל התופעות הבאות

(אנא סמן משבצת אחת בכל שורה)

	כלל לא	מעט מאוד	במידה מסוימת	הרבה
א) ציפיות נמוכות של המורים מן התלמידים	1	2	3	4
ב) היעדרות תלמידים	1	2	3	4
ג) יחסים גרועים בין תלמיד למורה	1	2	3	4
ד) הפרעות של תלמידים בשיעור	1	2	3	4
ה) מורים שאינם עונים על הצרכים האישיים של התלמידים	1	2	3	4
ו) היעדרות של מורים	1	2	3	4
ז) היעדרות של תלמידים משיעורים ללא רשות	1	2	3	4
ח) חוסר כבוד של תלמידים כלפי מורים	1	2	3	4
ט) התנגדות צוות המורים לשינויים	1	2	3	4
י) צריכת אלכוהול או סמים בקרב התלמידים	1	2	3	4
יא) מורים קפדנים מדי כלפי התלמידים	1	2	3	4
יב) תלמידים המאיימים על תלמידים אחרים או המציקים להם	1	2	3	4
יג) תלמידים שאינם מקבלים עידוד לממש את מלוא הפוטנציאל שלהם	1	2	3	4

איזו מן הקביעות הבאות הכי מאפיינת את ציפיות ההורים מבית ספרך? (אנא סמן רק משבצת אחת) לחץ מתמיד מופעל מצד הורים רבים, המצפים מבית הספר להציב סטנדרטים לימודיים גבוהים מאוד ולהביא לכך שהתלמידים יעמדו בהם. ישנו לחץ על בית הספר מצד *מיעוט מן ההורים* להביא לסטנדרטים לימודיים גבוהים יותר בקרב התלמידים. במידה רבה *חסר לח*ץ מצד ההורים על בית הספר להביא לסטנדרטים לימודיים גבוהים יותר בקרב התלמידים.

17 MS09 ScQ H

חלק ו: מדיניות בית הספר ודפוסי העבודה בו

?רכיפות נשקלים הגורמים הבאים בעת קבלת תלמידים לבית ספרך

(אנא סמן משבצת אחת בכל שורה)

	אף פעם	לפעמים	תמיד
א) מגורים באזור מסוים	1	2	3
ב) ההישגים הלימודיים שהיו לתלמיד בעבר (כולל מבחני מיון)	1	2	3
ג) המלצות מבתי ספר קודמים	1	2	3
ד) תמיכת ההורים בגישה החינוכית או הדתית של בית הספר	1	2	3
ה) האם התלמיד זקוק לתכנית מיוחדת או מעוניין במגמה מיוחדת	1	2	3
ו) העדפה הניתנת לבני משפחה של תלמידים בהווה ושל תלמידים לשעבר	1	2	3
ז) גורם אחר	1	2	3

20 מהי הסבירות שתלמיד כיתה י' בבית ספרך יועבר לבית ספר אחר בגלל הסיבות הבאות?

(אנא סמן משבצת אחת בכל שורה) אם תלמידים לעולם אינם מועברים, עבור לשאלה 21

		,				
			לא סביר	סביר	סביר	מאוד
	א)	הישגים לימודיים נמוכים	1	2		3
	(⊐	הישגים לימודיים גבוהים	1	2		3
	()	בעיות התנהגות	1	2		3
	(7	צרכים לימודיים מיוחדים	1	2		3
	(n	בקשת הורים או אפוטרופוסים	1	2		3
	'n	סיבה אחרת	1	2		3
21		קבוצת שאלות זו בוחנת היבטים הנוגעים בית הספר כלפי ההורים.	לאחריותיות (untability)	Accou	של (ב
		(אנא סמן משבצת אחת בכל שורה)				
					כן	לא
	(א	האם בית ספרך מספק להורי תלמידי כיתות יי מידע ע ילדיהם בהשוואה לתלמידים אחרים בכיתה יי בבית ו		וודיים של	1	2
	(⊐	האם בית ספרך מספק להורי תלמידי כיתות יי מידע ע ילדיהם בהשוואה לנורמות ארציות או מחוזיות?	נל ההישגים הלימו	ודיים של:	1	2
	()	האם בית ספרך מספק להורי תלמידי כיתות יי מידע ע התלמידים כקבוצה. בהשוואה לתלמידים באותה כיה			1	2

22 האם בבית ספרך משתמשים בנתוני ההישגים בהליכי האחריותיות (Accountability)

או	או של השכבה.	בית הספר י	לות של ו	משוקלי	מבחנים	תוצאות	כוללים	וישגים	י הר	נתוני
							יימים.	ר המס	שיעו	אתי

כן לא _______ בן לא _______ כתוני ההישגים מתפרסמים בציבור הרחב (למשל בתקשורת) _______ ב) נתוני ההישגים משמשים להערכת ביצועי המנהל _______ ב

1

ד) נתוני ההישגים משמשים לקבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבי הוראה לבית הספר

ה) נתוני ההישגים נמצאים במעקב לאורך זמן על ידי משרד החינוך והרשות המקומית המקומית $hgcup_1$

23 האם במהלך השנה שעברה שימשה אחת או יותר מן השיטות הבאות למעקב אחר דפוסי העבודה של המורים לשפת אם (מקצועות ה"עברית" כולל ספרות/ערבית) בבית ספרך?

(אנא סמן משבצת אחת בכל שורה)

(אנא סמן משבצת אחת בכל שורה)

ג) נתוני ההישגים משמשים להערכת ביצועי המורים

20 MS09 ScQ H

24 בהתייחס לבית ספרך, על מי מוטלת אחריות משמעותית למשימות הבאות? (אנא סמן בכל שורה משבצות רבות ככל הנדרש)

	המנהלים	המורים	מועצה *בית ספרית	רשות חינוך מקומית	משרד החינוך
א) בחירת מורים וקבלתם לעבודה	1	1	1	1	1
ב) פיטורי מורים	1	1	1	1	1
ג) קביעת שכר התחלתי למורים	1	1	1	1	1
ד) החלטה על העלאות שכר למורים	1	1	1	1	1
ה) קביעת תקציב בית הספר	1	1	1	1	1
ו) החלטה על הקצאות של תקציב בתוך בית הספר	1	1	1	1	1
ז) גיבוש נוהלי משמעת לתלמידים	1	1	1	1	1
ח) גיבוש נוהלי הערכת תלמידים	1	1	1	1	1
ט) אישור התלמידים המתקבלים לבית הספר	1	1	1	1	1
י) בחירת ספרי לימוד	1	1	1	1	
א) קביעת התכנים של השיעורים	1	1	1	1	1
ב) החלטה אילו מקצועות יילמדו בבית הספר	1	1	1	1	1

^{*} מועצה בית ספרית / הנהגת הורים.

25 אילו מהגופים הבאים משפיעים ישירות על קבלת ההחלטות בנוגע לאיוש צוות המורים, לתקצוב, לתוכני הוראה ולדרכי הערכה בבית ספרך?

(אנא סמן משבצות רבות ככל הנדרש)

תחומי השפעה

	איוש צוות המורים	תקצוב	תוכני הוראה	דרכי הערכה
א) רשות מקומית ומשרד החינוך (למשל מפקחים)	1	1	1	1
ב) מועצה בית ספרית (הנהגת הורים)	1	1	1	1
ג) קבוצות הורים	1	1	1	1
ד) קבוצות מורים (לדוגמה, ארגוני המורים)	1	1	1	1
ה) קבוצות תלמידים (לדוגמה, מועצת תלמידים, ארגוני נוער)	1	1	1	1

26 לפניך אמירות על האופן שבו אתה מנהל את בית הספר. אנא ציין מה הייתה תכיפות הפעילויות וההתנהגויות הבאות בבית ספרך <u>בשנת הלימודים האחרונה</u>.

(אנא סמן משבצת אחת בכל שורה)

לעתים קרובות מאוד	לעתים קרובות	לעתים רחוקות	אף פעם	
4	3	2	1	א) אני מוודא שפעילויות הפיתוח המקצועי של המורים תואמות ליעדי ההוראה של בית הספר
4	3	2	1	ב) אני מוודא שמורים עובדים על פי היעדים החינוכיים של בית הספר
4	3	2	1	ג) אני עורך תצפיות על ההוראה בכיתות
4	3	2	1	ד) אני משתמש ברמת ההישגים של התלמידים כדי להגדיר את היעדים החינוכיים של בית הספר
4	3	2	1	ה) אני מייעץ למורים כיצד לשפר את דרך ההוראה שלהם
4	3	2	1	ו) אני עוקב אחר עבודת התלמידים
4	3	2	1	ז) כשלמורה יש בעיות בכיתתו, אני יוזם דיון בעניין
4	3	2	1	ח) אני מיידע מורים על הזדמנויות לעדכן את הידע ואת המיומנויות שלהם
4	3	2	1	ט) אני בודק האם הפעילויות בכיתה תואמות את היעדים החינוכיים שלנו
4	3	2		י) בקבלת החלטות לגבי תכנון הלימודים, אני לוקח בחשבון תוצאות של מבחנים

	אף פעם	לעתים רחוקות	לעתים קרובות	לעתים קרובות מאוד
יא) אני מוודא שהאחריות לקביעת תכנית הלימודים ברורה	1	2	3	4
יב) כשמורה מעלה בעיה שבה נתקל בכיתתו, אנחנו פותרים את הבעיה יחדיו	1	2	3	4
יג) אני שם לב להתנהגות מפריעה בכיתות	1	2	3	4
יד) אני ממלא את מקומם של מורים שנעדרים באופן בלתי צפוי	1	2	3	4

חלק ז: על אודות ממלא שאלון זה

?האם את/ה נקבה או זכר

תודה רבה על שיתוף הפעולה!